 28/01/25 FYLLB Regular/ ATKT Sem-I

Time: 2 & ½ hour Marks: 75

Q.No.1 Answer in two sentence (any Six) कोणत्याही सहा प्रश्नांची दोन वाक्यात उत्तरे लिहा. **(12 Marks)**

1. What is meant by Accord and Satisfaction? करार आणि समाधान म्हणजे काय?
2. Explain the meaning of 'Qui facit per alium facit per se'. 'क्यु फेसिट पर एलिएम फेसिट पर से' हे तत्व स्पष्ट करा.
3. What is meant by false imprisonment? बेकायदेशीर कारावास म्हणजे काय?
4. What is meant by Inevitable Accident? अपरिहार्य अपघात म्हणजे काय?
5. What is Nuisance? उपद्रव म्हणजे काय?
6. What is the meant by Malfeasance and Misfeasance? मालफिझन्स आणि मिसफिसन्स स्पष्ट करा.
7. Define 'Deficiency' under Consumer Protection Act. ग्राहक संरक्षण कायद्याप्रमाणे 'कमतरता'स्पष्ट करा.
8. Define 'Consumer Dispute' under Consumer Protection Act. ग्राहक संरक्षण कायद्याप्रमाणे 'ग्राहक विवाद' म्हणजे काय?

Q.No.2 Write Short notes any two. कोणत्याही दोन वर टिप लिहा. (12 Marks)

1. *Damum Sine Injuria डॅमनम साइन इन्जुरीया*
2. *Ryland vs Fletcher*- Facts and Principle involved रिलँड विरुद्ध फ्लेचर- समाविष्ट वस्तुस्थिती आणि तत्व
3. Motor Accident Claim Tribunal मोटार अपघात दावा न्यायाधिकरण
4. Types of Defamation बदनामीचे प्रकार

Q.No.3 Answer any two situational based questions. कोणत्याही दोन परिस्थितीजन्य प्रश्नांची उत्तरे लिहा. **(12 Marks)**

1. Sonabai, old lady was operated by the private hospital under the special charity camp organized by the hospital. The hospital has not charged anything from the patient. However, during her cataract's operation of left eye her rights eye was also operated though the right eye had no issue. The right eye got damaged. On filing a consumer complaint, the hospital took defence that since the Sonabai was operated free of cost, her complaint is not maintainable. एका खाजगी रूग्णालयाने आयोजित केलेल्या विशेष धर्मादाय शिबिरांतर्गत सोनाबाई या वृद्ध महिलेवर शस्त्रक्रिया करण्यात आली. रुग्णालयाने सोनाबाईकडून कोणतेही शुल्क घेतलेले नाही. मात्र, तिच्या डाव्या डोळ्याच्या मोतीबिंदूच्या ऑपरेशनदरम्यान उजव्या डोळ्याला कोणतीही समस्या नसतानाही तिच्या उजव्या डोळ्याचे ऑपरेशन करण्यात आले. यामुळे उजव्या डोळ्याला इजा झाली. सोनाबाईने ग्राहक तक्रार दाखल केल्यावर रूग्णालयाने असा बचाव केला की सोनाबाईची शस्त्रक्रिया मोफत केली असल्यामुळे तिची तक्रार ग्राहकमंचासमोर योग्य नाही.

   a. Whether Sonabai is consumer? Explain. सोनाबाई हि ग्राहक आहे का? स्पष्ट करा.

   b. Who is not a consumer? Give example ग्राहक कोण नसतो? उदाहरणे द्या.

28/01/25

RYLLB
Regular/
ATKT

2. ABC & co. a firm of Solicitors employed Mr X as a clerk. Most of the work of firm was done by him. Anita was a widow, who owned some cottages. She went to Solicitor's office for the purpose of getting her cottages sold and there she met Mr X who fraudulently induced her to execute a transfer deed of cottages to himself on pretence that documents were necessary for sale of property. He then disposed of that property for his own benefit. Anita sued the firm. अबक सॉलिसिट फर्मने श्री.'क्ष' ला लिपिक म्हणून नेमले. फर्मची बरीचशी कामे 'क्ष' करत. अनिता एक विधवा होती, तिच्याकडे काही कॉटेज होती. तिच्या कॉटेजची विक्री व्हावी या उद्देशाने ती सॉलिसिटरच्या कार्यालयात गेली आणि तेथे तिची श्री.'क्ष' शी भेट झाली. त्याने तिला मालमत्तेच्या विक्रीसाठी काही कागदपत्रे आवश्यक असल्याचे भासवून कॉटेजचे हस्तांतरण डीड स्वतःकडे करण्यास प्रवृत्त केले. त्यानंतर त्याने स्वतःच्या फायद्यासाठी त्या कॉटेजची विल्हेवाट लावली. अनिताने फर्मवर दावा दाखल केला.

a. Will Anita Succeed? Why? यामध्ये अनितास यश मिळेल का? का?

c. Is ABC& co liable? Explain? अ ब क फर्म जबाबदार आहे का? स्पष्ट करा.

3. Mohan was passing along the street and when he came near Amar's building, was injured by the fall of a barrel of flour which rolled out of a window on the second floor. मोहन रस्त्यावरून जात होता आणि जेव्हा तो अमरच्या इमारतीजवळ आला तेव्हा दुसऱ्या मजल्यावरील खिडकीत ठेवलेला पिठाचा डब्बा खाली पडल्याने तो जखमी झाला.

a. What is the remedy available to Mohan? Why? मोहनला कोणता उपाय उपलब्ध आहे? का?

d. Is Amar Liable? Explain? अमर जबाबदार आहे का? स्पष्ट करा.

4. Mr. Rajesh was carrying a big bag of crackers in local train. He was caught by the Railway police. Punishing him for one-month simple imprisonment, Mr. Rajesh took a defence that he has not done a crime. He has not damaged anyone. Therefore, punishment cannot be given to him. श्री राजेश लोकल ट्रेनमध्ये फटाक्यांची मोठी पिशवी घेऊन जात होते. त्याला रेल्वे पोलिसांनी पकडले. त्याला एक महिन्याच्या साध्या कारावासाची शिक्षा आहे असे कळल्यावर राजेशने असा बचाव केला कि त्याने कोणताही गुन्हा केलेला नाही कारण कोणाचेही नुकसान किंवा हानी झालेली नाही. त्यामुळे त्याला शिक्षा होऊ शकत नाही.

a. Carrying crackers in train is crime or tort? Explain. ट्रेनमध्ये फटाके नेणे गुन्हा आहे कि अपकृत्य? स्पष्ट करा.

b. State the difference between the crime and tort. गुन्हा आणि अपकृत्य यातील फरक सांगा.

FYLLB
Regular
ATKT

Q.No.4 Answer any three in details. कोणत्याही तीनचे सविस्तर उत्तर लिहा. (39 Marks)

1. Define tort. Explain nature, scope and object of tort law. अपकृत्य परिभाषित करा. अपकृत्याविषयक कायद्याचे स्वरूप, व्याप्ती आणि उद्देश स्पष्ट करा.

2. Enumerate various Unfair trade Practices in detail as per Consumer Protection Act. ग्राहक संरक्षण कायद्यानुसार विविध अनुचित व्यापार पद्धतींची सविस्तर चर्चा करा.

3. What is meant by Contributory Negligence? Explain the doctrine and state exceptions citing relevant case laws. योगदानात्मक (Contributory) निष्काळजीपणा म्हणजे काय? संबंधित न्यायनिर्णयाचा संदर्भ देऊन सिद्धांत आणि अपवाद स्पष्ट करा.

4. What are general defences available in an action of Tort? अपकृत्यामध्ये उपलब्ध असलेले विविध बचाव स्पष्ट करा.

5. What is the rationale of absolute Liability? Explain with reference to M C Mehta vs UOI case. संपूर्ण दायित्वाचे तत्व म्हणजे काय? *एम सी मेहता विरुद्ध भारत सरकार* या न्यायनिर्णयाचा आधारे संपूर्ण दायित्वाचे तत्व स्पष्ट करा.

****

X976Y342ED6X976Y342ED6X976Y342ED6X976Y342ED6